

Asia: VN/21836/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi luonnon monimuotoisuusstrategiaksi 2035

Lausuntopyyntö

2. Strategian lähtökohdat

Pro Luomu ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kansalliseen luonnon monimuotoisuusstrategiaan. Strategiassa on kunnianhimoiset ja myös kunnioitettavat tavoitteet pysäyttää luontokadon eteneminen. Pro Luomu pitää lausunnolla olevaa kansallista luonnon monimuotoisuusstrategiaa tärkeänä työkaluna luontokadon pysäyttämiseen Suomessa. Strategiassa myös hienosti kuvataan ympäristökriisin kompleksisuutta ja tuodaan näkyväksi luonnon monimuotoisuuden hupenemisen yhteyttä ilmastonmuutokseen. Pro Luomu yhtyy näkemykseen siitä, että kestävyysmurroksen tulee olla sosiaalisesti ja taloudellisesti oikeudenmukainen.

3.1 ja 3.2 Pää tavoite ja tarkemmat tavoitteet

-

3.3 Luonnon tilan tavoitteet

Viime vuosina luomu on kansainvälisesti tunnustettu arvokkaaksi välineeksi kestäväälle ruuantuotannolle. Luomulla on merkittävä rooli kestävyden edistäjänä Euroopan komission Pellolta pöytään- ja biodiversiteettistrategioissa. Lisäksi sekä hallitusten välinen ilmastonmuutospaneeli IPCC että luontopaneeli IPBES ovat tuoneet esille luomumenetelmät esimerkkinä kestävästä maataloudesta. Pro Luomu on iloinen, että luomualan lisääminen nähdään myös kansallisessa luonnon monimuotoisuusstrategiassa keskeiseksi tavaksi tukea luonnon monimuotoisuutta.

Luomutuotanto hyödyttää luonnon monimuotoisuutta kuitenkin monin eri tavoin ja Pro Luomun mielestä luomun hyötyjä luonnon monimuotoisuudella voisi olla tarpeen avata kansallisessa luonnon monimuotoisuusstrategiassa kuitenkin myös vähän nykyistä luonnosta tarkemmin. Luomutuotannon menetelmät, kuten monipuoliset viljelykierrat ja se, että kemiallisia torjunta-aineita ei käytetä lisäävät tutkitusti luonnon monimuotoisuutta. Luomupelloilla elää noin kolmannes enemmän kasvi- ja eläinlajeja kuin tavanomaisesti viljellyillä pelloilla.

Lisäksi myös laidunnus kuuluu erottamattomasti luomutuotantoon ja luomu onkin Suomessa ainoa viranomaisen valvoma laatujärjestelmä, jossa laidunnus on pakollista kaikille luomunaudoille ja -lampaille kesäisin. Laitumilla lanta sekä monipuolinen kasvusto tarjoavat elinympäristöjä monille jo vaarantuneille eliöille kuten hyönteisille ja hyönteisten houkuttelemille linnuille.

Muita luomun ympäristöhyötyjä on mm. maan kasvukunnon ylläpito sekä haitallisen vesistökuormituksen hillitseminen. Myös nämä ympäristöhyödyt olisi hyvä mainita kansallisessa monimuotoisuusstrategiassa.

3.4 Suojelu ja ennallistaminen

-

3.5 Paineiden vähentäminen ja juurisyihin vaikuttaminen

Luomun ympäristöhyödyt tulevat alkutuotannosta ja peltohehtaareilta, mutta luomu ei ole pelkkiä hehtaareita, vaan koko ketjun kattava laatujärjestelmä, joka tarjoaa sertifioidun vuoksi kuluttajille helpon ja luotettavan tavan valita vastuullisia tuotteita. Luomutuotannon päämäärä on tuottaa ruokaa, eikä luomua ole ilman luomun kuluttajia kotitalouksissa ja ammattikeittiöissä. Tämän takia olisi loogista ottaa kansallisessa luonnon monimuotoisuusstrategiassa esille myös luomukulutuksen edistäminen niissä osissa strategiaa, kun kestävästä kulutuksesta puhutaan (esimeriksi luku 3.5.2 Yksilöiden, yhteisöjen ja organisaatioiden aktiivinen toiminta).

Kulutuksen edistämiseksi tarvitaan hyvää ja vaikuttavaa luomuviestintää sekä luomun käytön edistämistä ammattikeittiöissä. Suomessa kansallisessa hankintastrategiassa sekä kansallisessa luomuohjelmassa eli Luomu 2.0 -ohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että 25% julkisten ruokapalveluiden raaka-aineista tulisi olla luomua vuonna 2030. Pro Luomu katsoo, että tämä tavoite sopisi hyvin myös kansallisen monimuotoisuusstrategian tavoitteisiin ja päämääriin.

Luomukulutuksen huomioiminen kansallisessa monimuotoisuusstrategiassa toisi strategialle myös vahvemman yhteyden maa- ja metsätalousministeriön kansalliseen luomuohjelmaan (Luomu 2.0) sekä EU:n luomun toimintasuunnitelmaan (EU organic action plan), jotka kumpikin asettavat tavoitteita ja toimia luomun edistämiseksi niin kysynnän, tarjonnan kuin osaamisenkin osalta.

3.6 Saamelaiset ja luonnon monimuotoisuus

-

3.7 Suomi maailmalla

-

Muita huomioita luonnoksesta

-

Lamminparras Aura
Pro Luomu ry